

گفت‌وگو با مهدی فرجی، تهیه‌کننده سریال «نون‌خ»

پرداختن به قومیت‌های ایرانی، وظیفه فرهنگی ماست

ورزش

پس از موفقیت استقلال با استراماچونی تلاش دشمنان شروع شد

حسینی: رحمتی الگوی من بود

خاطره بازی با مهدوی کیا

از قرارداد ۲ میلیونی تا گل به چین و آمریکا

بشار: آخر فصل از پرسپولیس می‌روم

جدایی «رسن» از سرخ‌ها

فرخ شیخان بازنشسته

یکشنبه ۱۳ فروردین ۱۳۹۹
۱۵۱ شعبان ۱۴۴۱
۱۹ آذرماه ۲۰۲۰
شماره ۹۲۴۴
ZENDegi@QUDSONLINE.IR

پیشنهادهای فضایی برای ستاره‌های بر زمین مانده

روایت مجازی

روایت اول / چرا حالا؟

ممکن است شما هم از آن‌هایی باشید که آماردهی هر روزه سنگین وزارت بهداشت دلتان را زده باشد! به‌خصوص اینکه تعداد ابتلا و فوت‌شدگان ناشی از کرونا در ایران آمارها دارد هر روزه کم می‌شود. ممکن است شما هم از جمله کسانی باشید که این آمار و درست و غلطش را با دیده تردید نگاه می‌کنید. ما خیلی کاری به اثبات درست یا غلط بودن این آمار نداریم، اما شما بگویید چرا پس از مدتی که شایعه‌های کرونایی در کشورمان فروکش کرده بودند، حالا و با کاهش شدن آمار ابتلا و مرگ و میر، یکباره دوباره اوج گرفته‌اند؟

نمونه‌اش ویدئویی که چند روزی است در فضای مجازی دست به دست می‌شود و مدعی است اجساد تلنبار شده مربوط به بیمارستانی در تهران است که مسئولان اجازه انتشار آن را نمی‌دهند. البته اگر کسی ابزار و نرم‌افزار مخصوص را داشته باشد در دور کند فیلم نوشته‌های انگلیسی روی کیسه‌های حاوی اجساد و همچنین نام متوفی را ببیند، مشخص می‌شود فیلم مربوط به ایران نیست.

روایت دوم / حاصل ضرب اهمیت در ابهام!

این روایت هم که خبرگزاری‌ها آن را منتشر کردند، مربوط به شایعه است. اینکه شما بدانید شایعه چطور پراکنده و منتشر می‌شود و چطور از کار می‌افتد خیلی مهم است، لطفاً بخوانید: «اگر بخوایم فرمولی برای شایعه بنویسیم، می‌شود حاصل ضرب اهمیت در ابهام! اگر موضوعی مهم نباشد، هر قدر هم ضریب ابهام بگیرد و میهم‌تر شود، شایعه‌ها درباره آن چندان موج‌انداز و با قابلیت پراکندگی فراوان نخواهند بود. همچنین اگر پدیده‌ای اهمیت فراوان داشته باشد اما ابهام پیرامون آن، بسیار نباشد باز هم فرمول شایعه به کار نمی‌آید.

پس اگر بخواهیم از حجم شایعه بکاهیم یا باید نشان دهیم موضوع اهمیت زیادی ندارد یا از ابهام بکاهیم و شفاف‌سازی کنیم.

در مورد خاص شیوع ویروس کرونا که با جان و سلامت انسان‌ها سروکار دارد و جهان را درگیر خود ساخته، نه تنها از اهمیت آن نمی‌توان کاست که به عکس از درجه اهمیت و حساسیت بسیار بالایی برخوردار است.

در نتیجه هر چه از ابهام‌ها کاسته شود، این فرمول بیشتر کارایی خود را از دست می‌دهد. مخاطبان هم باید بدانند که خبر، یک کالاس است و این کالا را از هر جایی توان تأمین کرد و کافی است همان گونه که دارو را از هر جا تهیه نمی‌کنیم و در قبل سلامت خوراک خود حساسیم، هر شایعه را خبر صحیح نیندازیم و راستی آزمایش کنیم.»

روایت سوم / قرنطینه ملک سلمان

راست و دروغش را باید از کاریکاتوربست معروف «مازیار بیژنی» پرسید. در روزگار کرونایی، مسئولان و رئیسان کشورهای مختلف برای در آمان ماندن، قرنطینه‌های خاص خودشان را دارند. مازیار بیژنی این بار نه با کاریکاتور بلکه با انتشار یک تصویر، تصویر محل قرنطینه «ملک سلمان» شاه عربستان را لو داده و نوشته: «ملک سلمان ۸۴ ساله برای مصون نگه داشتن خود به کاخی جزیره‌ای در دریای سرخ رفته است...»

چرا ساخت واکسن «کرونا» به این زودی‌ها به سر انجام نمی‌رسد؟

در دسرهای یک ویروس جهنده

محمد تربت‌زاده: شاید آن روزهایی که برای نخستین بار اخباری از شیوع بیماری به نام «کرونا» در چین در فضای مجازی دست به دست می‌شد، فکرش را هم نمی‌کردیم این ویروس در عرض کمتر از سه ماه، تمام جهان را آلوده کند. لابد به همین خاطر بود که چپ و راست درباره شیوع این ویروس و مسدود کردن چین جوک می‌ساختیم. «کرونا» اما در مسدود کردن چندین میلیون نفر را در جهان مبتلا کرد و چندین هزار نفر را هم به کام مرگ کشاند تا ثابت کند اصلاً با کسی شوخی ندارد! حالا که حدود دو ماه از خانه‌نشینی شدن خیلی‌هایمان به‌خاطر انتشار این ویروس در جهان می‌گذرد، ساخت واکسن برای مقابله با کووید-۱۹، تبدیل به بزرگ‌ترین دغدغه این روزهایمان شده است. باوجود تلاش‌های دانشمندان در گوشه و کنار دنیا اما هنوز خبری از واکسن این بیماری نیست. اما اگر برایتان سؤال شده که با وجود پیشرفت‌های علمی جهان، چرا دانشمندان تاکنون نتوانسته‌اند به واکسن این بیماری دست پیدا کنند، ادامه مطلب را بخوانید.

جهش؛ مسئله این است

پاسخ به این پرسش که چرا واکسن کرونا ساخته نمی‌شود، فقط یک جمله است! دانشمندان که تا امروز بر ساخت ویروس کرونا تمرکز کرده‌اند، به طور مشترک به این رولور رسیده‌اند که مهم‌ترین دلیل به نتیجه نرسیدن تلاش‌هایشان تاکنون، عدم شناخت درست از «نحوه جهش» این ویروس است.

حالا از آنجایی که ویروس‌ها و جهش‌هایشان برای ما مردم عادی کمی تا قسمتی پیچیده و غیرقابل درک است، نشانه نیویورک تایمز با انتشار گزارشی درباره نحوه جهش ویروس‌ها و فرایند کلی ساخت واکسن یک ویروس، سعی کرده به زبان ساده برای مردم توضیح دهد که چرا نمی‌شود حالا حالاها به واکسن کرونا دست پیدا کرد؟

پدیده‌ها و خوشبختانه

بر اساس تصور عامیانه، «کرونا» نام یک بیماری است و ویروسی که موجب ایجاد کرونا می‌شود، با خود کرونا تفاوت دارد! پژوهشگران نام ویروسی که بیماری «کرونا» را ایجاد می‌کند، SARS-CoV2 گذاشته‌اند. ویروسی که تا امروز اطلاعات به دردهای زیادی از نحوه عملکردش در دست بشر نیست و هنوز بسیاری از رفتارهای غیرقابل پیش‌بینی است. حالا جدا از سایر محدودیت‌های ناشی از کمبود اطلاعات علمی درباره این ویروس، تولید واکسن برای این بیماری تا حد زیادی به نحوه جهش ویروس SARS-CoV2 مرتبط است. آن‌طور که فرارو به نقل از نیویورک تایمز نوشته، بدون شناخت نحوه جهش این ویروس، ساخت واکسن برای مبارزه با آن، تقریباً غیرممکن خواهد بود. با توجه به این شرایط، می‌توان گفت هنوز اطلاعات دانشمندان درباره نحوه جهش ویروس SARS-CoV2 کامل نیست و یا حداقل اطلاعات آن تاکنون به صورت عمومی منتشر نشده است. با وجود این، پژوهشگران به این نتیجه رسیده‌اند که دو

یادداشت‌های چرخدار

عباسعلی سپاهی یوتیوبی
annotation@qudsonline.ir

خدا را شکر بالاخره...

یک سالی بود می‌خواستیم دوچرخه‌ام را عوض کنم اما نشد، تا یکی دو هفته قبل که بالاخره شرایط عوض کردن دوچرخه تا حدودی فراهم شد. هم در سایت‌های مربوط به دوچرخه و دوچرخه‌سواری جست‌وجو کردم و هم از چند نفر وارد به دوچرخه راهنمایی گرفتم و سرانجام، دوچرخه مورد نظرم را انتخاب کردم. حالا باید دوچرخه را می‌خریدم برای همین، در مشهد به چند جا که به طور حرفه‌ای در این کار بودند و حدس می‌زدم دوچرخه مورد نظرم را باید داشته باشند، سر زدم اما نداشتمند دست به دامان فضای مجازی شدم و با یکی از دوچرخه‌فروشی‌های معتبر در تهران، در استان مرکزی و... تماس گرفتم، اما گفتند در حال حاضر دوچرخه را ندارند.

گمان نکنید دوچرخه خیلی خاص و عجیب یا تازه به بازار آمده‌ای را انتخاب کرده بودم. برعکس مدل سال ۲۰۱۸ بود اما نمی‌دانم چرا کمیاب شده بود؟ آن قدر از دوستان دوچرخه‌سوار پرس‌وجو کردم تا بالاخره دوچرخه مورد نظر در فروشگاه‌های تبریز پیدا شد و فروشنده پیام زد که «دوچرخه موجود است». قیمتش البته ۲۰۰ هزار تومان بالاتر از قیمتی بود که از اینجا و آنجا گرفته بودم. با خودم فکر کردم اگر چند روزی صبر کنم باید دوچرخه را با قیمت بیشتری بخرم! برای همین همان روز پول را برای فروشنده کارت به کارت کردم تا زودتر به دوچرخه‌ام برسم.

پس از سفارش و البته در این چند روزی که به دنبال دوچرخه برای سفارش بودم و پیدا نمی‌شد، با خودم فکر کردم: خدا را شکر که من به دنبال وسیله‌ای هستم که هم برای خود مفید است و هم برای این شهر و بقیه مردم، آن وقت این همه باید سختی بکشم تا بتوانم آن را فراهم کنم. شاید اصلاً مقایسه درستی نباشد اما برخی‌ها می‌گویند اگر کسی به دنبال هر گونه مواد مخدری باشد، در کمتر از ۱۰ دقیقه می‌تواند آن را پیدا کند و آن وقت من برای تهیه یک دوچرخه... بگذریم.

مهم این است که گفته‌اند عاقبت جوینده یابنده است و من یافته بودم. خوشحال بودم خریدم به ادره‌بیهشت نیفتاده بود تا طبق قانون نانوشته که هر سال باید قیمت‌ها بالا برود، مجبور بشوم خرید گران‌تری انجام دهم.

روزمره نگاری

این شالیزار، شالیکار ندارد

رقیه توسلی: «به تعدادی نشاگر جهت کار بیست روزه، با مُرد عَرَف نیازمندیم. کارگر، زن و مردش فرقی نمی‌کند. دستمزد هم هر سه روز تسویه می‌شود همراه با صبحانه و ناهار و عصرانه... جهت هماهنگی تماس بگیرید.»

آگهی را چندبار مرور می‌کنم. نمی‌توانم جلو تعجب را بگیرم. با دیدن نام خانوادگی و شماره آشنای می‌قرار می‌شوم.

«سارا» با فرستادن پیام مذکور، صبحم را قشنگ شخم می‌زند. تأکید هم دارد این آگهی، بنز شده توی کل روستا که بیشتر خراب شود. «بابا عبدالله» را می‌گیرم. به رنگ دوم نرسیده جواب می‌دهد. مفصل حرف می‌زنیم با هم.

می‌گویند: دخترتم! از اوستاکریم که پنهان نیست از شما چه پنهان، هفته‌ای می‌شود به هر که رو زده‌ام و خبر نشای زمین را داده‌ام، یک‌طور گرفتار است... همسایه، عمه زاده، پسرعمو، همولایتی... جای گلایه نیست... بندگان خدا هر کدامشان یک‌جور پابند شده‌اند... یکی دیابت دارد، چندتایی‌شان متأسفانه توی بیمارستان بستری شده‌اند، قلبی‌ها هم بهشان اضافه کن و آن‌هایی که کلاً قید کار امسال را زده‌اند... ویروس، بد آب ریخته توی کاروبارمان... اما غصه و نچ نچ ندارد، ان‌شاءالله خیر است... به‌قول خدایم‌ازم خاتجان، ما صاحب داریم، ناامید شدن گناه است. توکل می‌کنیم.

تلفن را که قطع می‌کنم دیگر حالم بد نیست. نگرانی و دلشوره‌های قبل گپ، یکجا چلانده شده‌اند. شکل پیراهن شسته‌ای که دو نفر با هم می‌چلانند.

با همراهی ساراچان می‌جنبیم و توی صفحه مجازی نیازمندیم‌ها، درخواست ماشین نشا می‌دهیم و می‌رویم توی نوبت. البته برای نصف هکتارها، برای الباقی‌ها هم آگهی کارگر فوری می‌گذاریم توی آب. راست می‌گویند که جوینده، می‌یابد. حالا اگر چه دیر و اگر چه سخت.

بهارنوش: شمالی اگر باشی می‌دانی نمی‌شود روی مرزها راه نرفت و زمین آب تخت شده را دید و حظش را نبرد، نمی‌شود عاشق مزرعه کاشته و نکاشته نبود. نمی‌شود با بگیر برنج‌زار نشد. از سبز تا طلایی‌اش. هی این سرزمین را بو نکنیدی. سلام داد به آن‌ها که یک عصر، اهل روزی حلال و عرق جبین بوده‌اند و به مزارعی که خدایشان بزرگ است.

آگهی: یاد پار و پیرار می‌افتم. یاد آن‌وقت‌ها که کرونا، فرمانروا و یکه تاز نبود و از ته دل دعا می‌کنم کاش به همین زودی‌ها کسی خبر رفتن این ویروس را روی تن شهر آگهی کند.

